

NGHIÊN CỨU THÀNH PHẦN LOÀI VÀ ĐẶC ĐIỂM PHÂN BỐ CÁ Ở HỆ SINH THÁI RỪNG NGẬP MẶN CẦN GIỜ, TP HỒ CHÍ MINH

TỐNG XUÂN TÂM*, NGUYỄN THỊ NHƯ HÂN**

TÓM TẮT

Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TP Hồ Chí Minh có 282 loài, thuộc 180 giống, 83 họ và 24 bộ. Trong đó, có 32 loài cá kinh tế; 18 loài cá nuôi làm cảnh; 9 loài trong Sách Đỏ Việt Nam (2007). Bổ sung cho các công trình nghiên cứu trước đây 67 loài, 44 giống, 21 họ và 4 bộ. Có 62,57% tổng số loài cá ở Cần Giờ có độ thường gặp ít, rất ít và không gặp; chỉ có trên 37,42% số loài có độ thường gặp rất nhiều và nhiều.

Từ khóa: Cần Giờ, rừng ngập mặn, thành phần loài cá, phân bố, cá.

ABSTRACT

A study of the species composition and distribution of fish in Can Gio's mangrove forest ecosystem, Ho Chi Minh City

The research finds that in Can Gio's mangrove forest ecosystem, there are 282 species belonging to 180 genera, in 83 families, of 24 orders. Among these species, 32 are for food, 18 for pet and 9 in Red Book of Vietnam (2007). 67 species, 44 genera, 21 families and 4 orders have been identified in addition to those in previous studies. 62.57% of fish species in the research site have low, very low or no frequency of appearance; only over 37.42% of fish species have high or very high frequency of appearance.

Keywords: Can Gio, mangrove forest, species composition, distribution, fish.

1. Mở đầu

Hệ thống sông, kênh, rạch ở Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TPHCM chằng chịt, được hình thành bởi hạ lưu sông Đồng Nai - Sài Gòn; các lưu vực ở đây bị ảnh hưởng mạnh mẽ bởi thủy triều, có sự hòa trộn đáng kể giữa nước ngọt và nước mặn tại hai cửa chính dạng hình phễu là vịnh Đồng Tranh và vịnh Gành Rái. Đây là cơ sở cho nguồn thủy sản phát triển rất phong phú và đa dạng.

Tuy nhiên, trong những năm qua, khu hệ cá ở đây đang bị tác động bởi ô nhiễm môi trường, mất cân bằng sinh thái và cạn kiệt nguồn trữ lượng tự nhiên, sự khai thác của con người dưới nhiều hình thức cùng với tác động do sự phát triển kinh tế không bền vững, sự gia tăng dân số và tốc độ đô thị hóa đã làm ảnh hưởng không nhỏ đến khu hệ cá.

Vì thế, nghiên cứu về đa dạng thành phần loài, môi trường sống, sự phân bố và tình hình khai thác nguồn lợi cá ở Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TP.HCM nhằm góp phần xây dựng cơ sở dữ liệu cá cho Nam Bộ nói chung và Cần Giờ nói riêng. Đồng thời, làm cơ sở khoa học để bảo tồn tính đa dạng sinh học, cùng với việc ổn định sinh kế, nâng cao đời sống cộng đồng, từ đó đưa ra những dẫn liệu khoa học

* TS, Trường Đại học Sư phạm TPHCM; Email: tongxuantam@yahoo.com

** ThS, Sinh thái học K22 Trường Đại học Sư phạm TPHCM

giúp các tổ chức và cá nhân có liên quan có biện pháp bảo vệ, khai thác hợp lý và phát triển bền vững nguồn lợi cá ở nơi đây.

2. Thời gian, địa điểm và phương pháp nghiên cứu

2.1. Thời gian

Đề tài được tiến hành từ tháng 10/2012 - 7/2013, bao gồm thời gian: Nghiên cứu tài liệu, thu thập mẫu thực địa, phân tích mẫu cá trong phòng thí nghiệm, xây dựng cơ sở dữ liệu và viết đề tài. Thời gian thu mẫu ngoài thực địa gồm 10 đợt, mỗi đợt từ 2 - 3 ngày vào khoảng gần giữa hoặc cuối mỗi tháng. Ngoài ra, đề tài còn thu thập mẫu cá gián tiếp bằng cách gửi thùng ngấm mẫu cho ngư dân thu vào những thời gian gián đoạn giữa các đợt thực địa.

2.2. Địa điểm

Đề tài thu mẫu cá và nước tại 19 điểm khác nhau đại diện cho các loại hình thủy vực ở khu vực nghiên cứu (KVNC) (xem hình 1).

2.3. Phương pháp

2.3.1. Phương pháp nghiên cứu cá ngoài thực địa

2.3.1.1. Phương pháp thu mẫu cá ngoài thực địa

Nguyên tắc thu mẫu cá

Thu số lượng nhiều; cả cá trưởng thành, cá con; thu đúng địa điểm; vào các mùa khác nhau trong năm; ở nhiều địa điểm khác nhau thuộc KVNC và lặp lại nhiều lần. [6], [7].

Phương pháp thu mẫu cá

Thu mua cá từ ngư dân đánh bắt bằng chài, lưới, câu, dăng, vó, te, lờ... tại bến cá, đặt thùng mẫu dung dịch formalin 8% tại thuyền, cảng cá nhờ thu hộ. Tùy vào kích thước và mức độ thường gặp, mỗi loài thu từ 3 - 5 con hoặc hàng chục con ở mỗi địa điểm nghiên cứu. [6], [7]

Phương pháp ghi nhãn cá

Ghi nhãn bằng bút bi nước trên giấy không thấm những thông tin như: số thứ tự mẫu, tên phổ thông, địa điểm thu mẫu, thời gian thu mẫu và nhét nhãn vào mang cá (đối với loài cá lớn) hoặc cho cùng vào túi ni lông chứa cá rồi bấm kín miệng túi (đối với loài cá bé). [6], [7]

2.3.1.2. Phương pháp xử lý cá

Sau khi thu mẫu, rửa cá bằng nước sạch, sắp xếp cá ngay ngắn vào khay, tiêm formol nguyên chất vào xoang bụng, xoang hậu, hai bên thân và gốc các vây (đối với các loài cá lớn), kéo căng các vây và dùng cây cọ phết đều formol nguyên chất vào các vây, giữ vây trong 1 - 2 phút để formol ngấm đều sẽ làm cho các vây cá được xòe đẹp khi chụp hình (đối với tất cả các loài cá). [6], [7]

2.3.1.3. Phương pháp chụp hình cá

Sau khi xử lý từng mẫu cá, phải chụp hình ngay để cá còn tươi nguyên, chưa bị mất màu bởi formol; dùng tấm xốp ép có kích thước lớn, màu xanh da trời để làm nền, giúp làm nổi bật hình cá khi chụp hình; đặt cá nằm ngay ngắn trên tấm nền sao cho đầu

2.3.2. Trong phòng thí nghiệm

- Định loại cá dựa vào các tài liệu chính của tác giả Nguyễn Khắc Hường (2001) [3], Nguyễn Khắc Hường, Trương Sỹ Kỳ (2007) [4], Nguyễn Văn Lục, Lê Thị Thu Thảo, Nguyễn Phi Uy Vũ (2007) [5], Thái Thanh Dương (2001) [2], Nguyễn Nhật Thi (2000) [8]...

- Phân tích hình thái cá theo Pravdin I. F. (1961) [6], Nielsen L. A., Johnson D. L. (1981) và Rainboth W. J. (1996) để làm cơ sở định loại.

- Định loại cá theo phương pháp kinh điển thông thường.

- Tra cứu, đối chiếu, tu chỉnh từng tên loài, tên đồng vật (synonym) theo FAO (2010) và Froese R. & Pauly D. (2013), *Fish Base* [10]; sắp xếp các loài vào trật tự hệ thống phân loại cá của Eschmeyer W. N. & Fong J. D. (2013). [9]

Sau khi định loại cho cá vào lọ có kích thước phù hợp, đầu cá quay xuống dưới đáy lọ, đổ dung dịch formalin 5% vào ngập cá đầy kín nắp để cá không bị hỏng trong quá trình lưu trữ và bên ngoài lọ dán nhãn cá để trưng bày. [6], [7]

2.3.3. Phương pháp đánh giá độ thường gặp

Đánh giá độ thường gặp theo quy ước của Nguyễn Hữu Dực và Tổng Xuân Tám (2008) ở bảng 1: bằng cách tính tổng số cá thể mỗi loài thu được chia cho tổng số ngư cụ đánh bắt và chia cho tổng số lần đánh bắt trong một ngày; tùy theo kích thước của cá lớn hay bé mà xếp chúng vào 3 nhóm khác nhau để quy ra mức độ thường gặp. [7]

Bảng 1. Thang đánh giá độ thường gặp ở cá

Đơn vị tính: Σ cá thể / Σ ngư cụ / Σ lần đánh bắt

MỨC ĐỘ	KÍ HIỆU	NHÓM 1 ($L_0 \leq 10$ cm)	NHÓM 2 ($10 < L_0 \leq 20$ cm)	NHÓM 3 ($L_0 > 20$ cm)
Không gặp	-	-	-	-
Rất ít	+	3 - 5	1 - 2	0 - 1
Ít	++	6 - 9	3 - 5	2 - 3
Nhiều	+++	10 - 30	6 - 10	4 - 5
Rất nhiều	++++	> 30	> 10	> 5

Chú thích: L_0 : Chiều dài chuẩn của cá (trừ vây đuôi)

3. Kết quả và bàn luận

Qua tổng hợp, tra cứu, đối chiếu, tu chỉnh tên loài, tên đồng vật (synonym) và sắp xếp lại các loài vào trật tự của hệ thống phân loại cá theo Eschmeyer W. N. & Fong J. D. (2013), chuẩn tên loài theo FAO (2010) và Froese R. & Pauly D. (2013) trong công trình nghiên cứu của tác giả và các tác giả khác gồm Hoàng Đức Đạt và cộng sự (1992 - 2000), Thái Ngọc Trí (2008 - 2010), Nguyễn Hữu Dực (2011), Nguyễn Xuân Đồng (2011), Tổng Xuân Tám, Phạm Văn Ngọt, Nguyễn Thị Hà (2012) cho thấy ở Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TPHCM có 282 loài cá, thuộc 180 giống, 83 họ và 24 bộ. Nghiên cứu của chúng tôi đã bổ sung cho các công trình trước gồm 67 loài, 44 giống, 21 họ và 4 bộ, nhưng có đến 118 loài, 53 giống, 12 họ và 6 bộ, không thu được mẫu (xem bảng 2).

Bảng 2. Thành phần loài cá ở Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TPHCM

STT	TÊN PHỔ THÔNG	TÊN KHOA HỌC	Độ thường gặp	MÙA		Nhóm sinh thái
				Mưa	Khô	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
A	LỚP CÁ MANG TÂM	ELASMOBRANCHII				
I	BỘ CÁ NHÁM RÊU	ORECTOLOBIFORMES				
1	HỌ CÁ NHÁM TRÚC VẦN	HEMISCYLLIDAE				
1	Giống cá Nhám trúc vằn	<i>Chiloscyllium</i> Müller & Henle, 1838				
1	Cá Nhám trúc vằn vạch nâu	<i>Chiloscyllium punctatum</i> Müller & Henle, 1838	+	x	x	M
II	BỘ CÁ MẬP	CARCHARHINIFORMES				
2	HỌ CÁ MẬP	CARCHARHINIDAE				
2	Giống cá Nhám răng chềch	<i>Scoliodon</i> Müller & Henle, 1837				
2	Cá Nhám răng chềch đầu nhọn	<i>Scoliodon laticaudus</i> Müller & Henle, 1838	-	x	x	LM
III	BỘ CÁ ĐUÔI ĐIỆN	TORPEDINIFORMES				
3	HỌ CÁ ĐUÔI ĐIỆN	NARKIDAE				
3	Giống cá Đuôi điện 1 vây lưng	<i>Narke</i> Kaup, 1826				
3	Cá Đuôi điện 1 vây lưng chấm trắng	<i>Narke dipterygia</i> (Bloch & Schneider, 1801)	+	x	x	M
IV	BỘ CÁ ĐUÔI	RAJIFORMES				
4	HỌ CÁ ĐUÔI BÔNG	DASYATIDAE				
4	Giống cá Đuôi bông	<i>Dasyatis</i> Rafinesque, 1810				
4	Cá Đuôi bông mõm nhọn	<i>Dasyatis zugei</i> (Müller & Henle, 1841)	++	x	x	NLM
5	Giống cá Đuôi bông đuôi dài	<i>Himantura</i> Müller & Henle, 1837				
5	Cá Đuôi bông	<i>Himantura walga</i> (Müller et Henle, 1841)	++++	x	x	M
5	HỌ CÁ ĐUÔI BƯỚM	GYMNURIDAE				
6	Giống cá Đuôi bướm	<i>Gymnura</i> Van Hasselt, 1823				
6	Cá Đuôi bướm hoa	<i>Gymnura poecilura</i> (Shaw, 1804)	++	x	x	M
B	LỚP CÁ VÂY TIA	ACTINOPTERYGII				
V	BỘ CÁ CHÁO BIỂN	ELOPIFORMES				
6	HỌ CÁ CHÁO BIỂN	ELOPIDAE				
7	Giống cá Cháo biển	<i>Elops</i> Linnaeus, 1766				
7	Cá Cháo biển ▼ (VU)	<i>Elops saurus</i> Linnaeus, 1766	-			NLM
7	HỌ CÁ CHÁO LỚN	MEGALOPIDAE				
8	Giống cá Cháo lớn	<i>Megalops</i> Lacépède, 1803				
8	Cá Cháo lớn *★♥▼ (VU)	<i>Megalops cyprinoides</i> (Broussonet, 1782)	+	x	x	NLM
VI	BỘ CÁ MÔI ĐƯỜNG	ALBULIFORMES				
8	HỌ CÁ MÔI ĐƯỜNG	ALBULIDAE				
	PHÂN HỌ CÁ MÔI ĐƯỜNG	Albulinae				
9	Giống cá Mòi đường	<i>Albula</i> Scopoli, 1777				
9	Cá Mòi đường ▼ (VU)	<i>Albula vulpes</i> (Linnaeus, 1758)	-			NLM
VII	BỘ CÁ CHÌNH	ANGUILLIFORMES				
9	HỌ CÁ LỊCH BIỂN	MURAENIDAE				
	Phân họ cá Lịch biển	Muraeninae				
10	Giống cá Lịch trần	<i>Gymnothorax</i> Bloch, 1795				
10	Cá Lịch vằn lớn	<i>Gymnothorax favagineus</i> Bloch & Schneider, 1801	+++	x	x	LM
11	Cá Lịch khoang răng khía	<i>Gymnothorax reticularis</i> Bloch, 1795	+	x	x	M
12	Cá Lịch chấm	<i>Gymnothorax reevesii</i> (Richardson, 1845)	++	x	x	M
10	HỌ CÁ CHÌNH RẪN	OPHICHTHIDAE				
	Phân họ cá Chình rằn	Ophichthinae				
11	Giống cá Lịch cu	<i>Pisodonophis</i> Kaup, 1856				
13	Cá Nhệch boro cá Lịch cu *■	<i>Pisodonophis boro</i> (Hamilton, 1822)	++		x	NLM
14	Cá Nhệch ăn cua *	<i>Pisodonophis cancrivorus</i> (Richardson, 1848)	+++	x		NLM
11	HỌ CÁ DỪA	MURAENESOCIDAE				
12	Giống cá Dừa	<i>Muraenesox</i> McClelland, 1844				
15	Cá Dừa ■	<i>Muraenesox cinereus</i> (Forsskål, 1775)	+++	x	x	NLM
13	Giống cá Lạc	Congresox Gill, 1890				
16	Cá Lạc vàng	<i>Congresox talabon</i> (Cuvier, 1829)	+++	x		NLM
17	Cá Lạc	<i>Congresox talabonoides</i> (Bleeker, 1853)	++	x	x	NLM
	LIÊN BỘ CÁ DẠNG TRÍCH	CLUPEOMORPHA				

VIII	BỘ CÁ TRÍCH	CLUPEIFORMES				
12	HỌ CÁ TRÍCH	CLUPEIDAE				
	Phân họ cá Cơm sông	Pellonulinae				
14	Giống cá Cơm sông	Corica Hamilton, 1822				
18	Cá Cơm sông	<i>Corica soborna</i> Hamilton, 1822	-			NLM
19	Cá Cơm sông	<i>Corica laciniata</i> Fowler, 1935	-			LM
15	Giống cá Cơm trích	Clupeoides Bleeker, 1851				
20	Cá Cơm trích	<i>Clupeoides borneensis</i> Bleeker, 1851	-			NL
	Phân họ cá Mòi	Dorosomatinae				
16	Giống cá Mòi không răng	Anodontostoma Bleeker, 1849				
21	Cá Mòi không răng *▼ (VU)	<i>Anodontostoma chacunda</i> (Hamilton, 1822)	++	x	x	NLM
17	Giống cá Mòi mõm tròn	Nematalosa Regan, 1917				
22	Cá Mòi mõm tròn	<i>Nematalosa nasus</i> (Bloch, 1795)	-			NLM
18	Giống cá Trích	Herklotsichthys Whitley, 1951				
23	Cá Trích vây xanh	<i>Herklotsichthys quadrimaculatus</i> (Rüppell, 1837)	-	x	x	LM
	Phân họ cá Trích	Clupeinae				
19	Giống cá Trích ve	Amblygaster Bleeker, 1849				
24	Cá Trích sọc	<i>Amblygaster sirm</i> (Walbaum, 1792)	++	x	x	M
20	Giống cá Nhâm	Sardinella Valenciennes, 1847				
25	Cá Trích đầu ngắn	<i>Sardinella albella</i> Valenciennes, 1847	+++	x	x	M
21	Giống cá	Tenualosa Fowler, 1934				
26	Cá Cháy thường	<i>Tenualosa reevesii</i> (Richardson, 1846)	-			NLM
27	Cá cháy Toli ▼ (VU)	<i>Tenualosa toli</i> (Valenciennes, 1847)	-	x	x	NL
13	HỌ CÁ TRÔNG	ENGRAULIDAE				
22	Giống cá Cơm tiêu	Stolephorus Lacépède, 1803				
28	Cá Cơm thường *	<i>Stolephorus commersonnii</i> Lacépède, 1803	++++	x	x	LM
29	Cá Cơm sọc tiêu	<i>Stolephorus tri</i> (Bleeker, 1852)	-			
30	Cá Cơm ẩn độ	<i>Stolephorus indicus</i> (van Hasselt, 1823)	-			LM
23	Giống cá Cơm	Encrasicholina Fowler, 1938				
31	Cá Cơm mõm nhọn	<i>Encrasicholina heteroloba</i> (Rüppell, 1837)	-			M
24	Giống cá Tóp xuôi	Lycothrissa Günther, 1868				
32	Cá Lẹp sâu - Cá Tóp xuôi	<i>Lycothrissa crocodilus</i> (Bleeker, 1850)	-			NL
25	Giống cá Lẹp	Thryssa Cuvier, 1816				
33	Cá Lẹp hàm dài	<i>Thryssa setirostris</i> (Broussonet, 1782)	++	x	x	LM
26	Giống cá Lẹp vàng	Setipinna Swainson, 1839				
34	Cá Lẹp vàng vây ngực dài *	<i>Setipinna breviceps</i> (Cantor, 1849)	++	x	x	LM
35	Cá Lẹp vàng *	<i>Setipinna taty</i> (Valenciennes, 1848)	++++	x	x	LM
27	Giống cá Lành canh	Coilia Gray, 1830				
36	Cá Lành canh trắng	<i>Coilia grayii</i> Richardson, 1845	-			NLM
37	Cá Lành canh đuôi phượng	<i>Coilia mystus</i> (Linnaeus, 1758)	-			NLM
38	Cá Lành canh chóp vàng	<i>Coilia dussumieri</i> Valenciennes, 1848	+	x	x	NLM
39	Cá Mề gà trắng	<i>Coilia rebentischii</i> Bleeker, 1858	-			LM
40	Cá Mề gà	<i>Coilia macrogathos</i> Bleeker, 1852	-			NL
41	Cá Mào gà	<i>Coilia reynaldi</i> Valenciennes, 1848	++++	x	x	NLM
14	HỌ CÁ DỪA	CHIROCENTRIDAE				
28	Giống cá Dừa	Chirocentrus Cuvier, 1817				
42	Cá Dừa hay cá Đao	<i>Chirocentrus dorab</i> (Forsskål, 1775)	++	x	x	NLM
15	HỌ CÁ BÈ	PRISTIGASTERIDAE				
29	Giống cá Bè	Ilisha Richardson, 1846				
43	Cá Bè	<i>Ilisha elongata</i> (Bennett, 1830)	-			LM
44	Cá Bè ẩn độ	<i>Ilisha melastoma</i> (Bloch & Schneider, 1801)	++	x	x	NLM
45	Cá Bè lằm	<i>Ilisha megaloptera</i> (Swainson, 1839)	-			NLM
46	Cá Bè	<i>Ilisha pristigasteroides</i> (Bleeker, 1852)	-			NLM
47	Cá Cháy	<i>Ilisha macrogaster</i> Bleeker, 1866	-			LM
IX	BỘ CÁ SỮA	GONORYNCHIFORMES				
16	HỌ CÁ MĂNG SỮA	CHANIDAE				
30	Giống cá Măng sữa	Chanos Lacépède, 1803				
48	Cá Măng sữa *■▼	<i>Chanos chanos</i> (Forsskål, 1775)	+	x	x	NLM
	LIÊN BỘ CÁ DẠNG CHÉP	CYPRINOMORPHA				
X	BỘ CÁ CHÉP	CYPRINIFORMES				
17	HỌ CÁ CHÉP	CYPRINIDAE				
	Phân họ cá Mương	Cultrinae				
31	Giống cá Đòng chằm	Puntius Hamilton, 1822				
49	Cá Dằm - Cá Gằm đất	<i>Puntius brevis</i> (Bleeker, 1850)	-			N

	Phân họ cá Chép	Cyprininae				
32	Giống cá Mè vinh	<i>Barbonymus</i> Kottelat, 1999				
50	Cá He vàng	<i>Barbonymus altus</i> (Günther, 1868)	-	x	x	N
	Phân họ cá Trôi	Labeoninae				
33	Giống cá Trôi già	<i>Labeo</i> Cuvier, 1816				
51	Cá Ét mọi *♦	<i>Labeo chrysophekadion</i> (Bleeker, 1849)	+	x		N
52	Cá Trôi Ấn Độ	<i>Labeo rohita</i> (Hamilton, 1822)	-			NL
XI	BỘ CÁ CHIM TRẮNG	CHARACIFORMES				
18	HỌ CÁ CHIM	SERRASALMIDAE				
34	Giống cá Chim trắng	<i>Piaractus</i> Eigenmann, 1903				
53	Cá Chim trắng bụng đỏ	<i>Piaractus brachipomus</i> (Cuvier, 1818)	-	x		LM
XII	BỘ CÁ NHEO	SILURIFORMES				
19	HỌ CÁ LĂNG	BAGRIDAE				
35	Giống cá Chốt	<i>Mystus</i> Scopoli, 1777				
54	Cá Lăng vàng	<i>Mystus wolffii</i> (Bleeker, 1851)	-	x	x	NL
55	Cá Chốt ngựa	<i>Mystus albolineatus</i> Roberts, 1994	-	x	x	N
20	HỌ CÁ TRA	PANGASIIDAE				
36	Giống cá Tra	<i>Pangasius</i> Valenciennes, 1840				
56	Cá Dứa *■	<i>Pangasius polyuranodon</i> Bleeker, 1852	+++	x	x	NL
57	Cá Bông lau	<i>Pangasius krempfi</i> Fang & Chau, 1949	-			NLM
21	HỌ CÁ ỨC	ARIIDAE				
37	Giống cá ỨC thép	<i>Osteogeneiosus</i> Bleeker, 1846				
58	Cá ỨC thép *■	<i>Osteogeneiosus miliataris</i> (Linnaeus, 1758)	+++	x	x	NLM
38	Giống cá ỨC	<i>Arius</i> Cuvier & Valenciennes, 1840				
59	Cá ỨC gai mềm	<i>Arius macracanthus</i> Günther, 1864	-			
60	Cá ỨC chấm *■	<i>Arius maculatus</i> (Thunberg, 1792)	++++	x	x	NLM
61	Cá ỨC trắng	<i>Arius microcephalus</i> Bleeker, 1855	-			LM
39	Giống cá ỨC quạt	<i>Nemapteryx</i> Ogilby, 1908				
62	Cá ỨC quạt	<i>Nemapteryx caelata</i> (Valenciennes, 1840)				LM
40	Giống cá ỨC nghệ	<i>Cryptarius</i> Kailola, 2004				
63	Cá ỨC nghệ	<i>Cryptarius truncatus</i> (Valenciennes, 1840)	+++	x	x	NL
41	Giống cá Vô chó	<i>Hexanematichthys</i> Bleeker, 1858				
64	Cá Vô chó	<i>Hexanematichthys sagor</i> (Hamilton, 1822)	++	x	x	NLM
42	Giống cá ỨC thường	<i>Netuma</i> Bleeker, 1858				
65	Cá ỨC thường	<i>Netuma thalassina</i> (Rüppell, 1837)	+++	x	x	NLM
22	HỌ CÁ NGÁT	PLOTOSIDAE				
43	Giống cá Ngát	<i>Plotosus</i> Lacépède, 1803				
66	Cá Ngát bắc	<i>Plotosus lineatus</i> (Thunberg, 1787)	++	x	x	NLM
67	Cá Ngát nam *■	<i>Plotosus canius</i> Hamilton, 1822	+++	x	x	NLM
XIII	BỘ CÁ ĐÈN LÔNG	AULOPIFORMES				
23	HỌ CÁ MỎI	SYNODONTIDAE				
	Phân họ cá Mỏi	Harpadontinae				
44	Giống cá Mỏi	<i>Saurida</i> Valenciennes, 1849				
68	Cá Mỏi dài	<i>Saurida elongata</i> Temminck & Schlegel, 1846	+++	x	x	M
45	Giống cá Khoai	<i>Harpadon</i> Cuvier, 1825				
69	Cá Khoai	<i>Harpadon nehereus</i> Hamilton, 1822	+++	x	x	LM
XIV	BỘ CÁ CỐC	BATRACHOIDIFORMES				
24	HỌ CÁ CỐC	BATRACHOIDIDAE				
	Phân họ cá Hàm ếch	Halophryninae				
46	Giống cá Cốc	<i>Batrachomoeus</i> Ogilby, 1908				
70	Cá Cốc	<i>Batrachomoeus trispinosus</i> (Günther, 1861)	++++	x	x	LM
47	Giống cá Mặt quỷ	<i>Allenbatrachus</i> Greenfield, 1997				
71	Cá Mặt quỷ	<i>Allenbatrachus grunniens</i> (Linnaeus, 1758)	-			NLM
48	Giống cá Hàm ếch	<i>Halophryne</i> Gill, 1863				
72	Cá Hàm ếch *■ ♦	<i>Halophryne diemensis</i> (Lesueur, 1824)	++		x	LM
XV	BỘ CÁ SUỐT	ANTHERINIFORMES				
25	HỌ CÁ SUỐT	ANTHERINIDAE				
	Phân họ cá Suốt	Atherinomorinae				
49	Giống cá Suốt	<i>Hypoatherina</i> Schultz, 1948				
73	Cá Suốt	<i>Hypoatherina valenciennesi</i> (Bleeker, 1854)	-			LM
XVI	BỘ CÁ BẠC ĐÀU	CYPRINODONTIFORMES				
26	HỌ CÁ BẠC ĐÀU	APLOCHEILIDAE				
	Phân họ cá Bạc đầu	Aplocheilinae				
50	Giống cá Bạc đầu	<i>Aplocheilus</i> McClelland, 1839				

74	Cá Bạc đầu	<i>Aplocheilichthys panchax</i> (Hamilton, 1822)	-	x	x	NL
XVII	BỘ CÁ NHÁI - CÁ NHÓI	BELONIFORMES				
27	HỌ CÁ NHÁI - CÁ NHÓI	BELONIDAE				
51	Giống cá Quai	<i>Ablennes</i> Jordan & Fordice, 1887				
75	Cá Quai mõm nhọn	<i>Ablennes hians</i> (Valenciennes, 1846)	-			LM
52	Giống cá Nhói lớn	<i>Tylosurus</i> Cocco, 1833				
76	Cá Nhói lưng đen	<i>Tylosurus melanotus</i> (Bleeker, 1850)	-			M
53	Giống cá Nhái chấm	<i>Strongylura</i> Van Hasselt, 1824				
77	Cá Nhái đuôi chấm *	<i>Strongylura strongylura</i> (van Hasselt, 1823)	+	x	x	LM
78	Cá Nhái xanh	<i>Strongylura leiura</i> (Bleeker, 1850)	++	x	x	LM
79	Cá Nhái	<i>Strongylura anastomella</i> (Valenciennes, 1846)	-			M
54	Giống cá Nhái	<i>Xenentodon</i> Regan, 1911				
80	Cá Nhái vẩy nhiều	<i>Xenentodon canceloides</i> (Bleeker, 1854)	-			N
28	HỌ CÁ KÌM	HEMIRAMPHIDAE				
55	Giống cá Kim dưới	<i>Hyporhamphus</i> Gill, 1859				
81	Cá Kim sọc bạc	<i>Hyporhamphus unifasciatus</i> (Ranzani, 1841)	++	x	x	LM
56	Giống cá Lìm kìm thường	<i>Hemiramphus</i> Cuvier, 1817				
82	Cá Kim chấm	<i>Hemiramphus far</i> (Forsskål, 1775)	-			LM
29	HỌ CÁ LÌM KÌM	ZENARCHOPTERIDAE				
	Phân họ cá Lìm kìm	Zenarchopterinae				
57	Giống cá Lìm kìm sông	<i>Zenarchopterus</i> Gill, 1864				
83	Cá Lìm kìm sông	<i>Zenarchopterus ectuntio</i> (Hamilton, 1822)	-	x	x	NL
58	Giống cá Lìm kìm ao	<i>Dermogenys</i> Kuhl & van Hasselt, 1823				
83	Cá Lìm kìm ao	<i>Dermogenys pusilla</i> Kuhl & van Hasselt, 1823	-	x	x	NLM
XVIII	BỘ CÁ TRÁP MẮT VÀNG	BERYCIFORMES				
30	HỌ CÁ SƠN ĐÁ	HOLOCENTRIDAE				
	Phân họ cá Sơn đá	Holocentrinae				
59	Giống cá Sơn đá thường	<i>Sargocentron</i> Fowler, 1904				
84	Cá Sơn đá	<i>Sargocentron rubrum</i> (Forsskål, 1775)	+	x	x	M
60	Giống cá Sơn	<i>Ostichthys</i> Cuvier, 1829				
85	Cá Sơn nhát	<i>Ostichthys japonicus</i> (Cuvier, 1829)	+	x	x	M
	LIÊN BỘ CÁ DẠNG VƯỢC	PERCOMORPHA				
XIX	BỘ CÁ NGỰA XƯƠNG	SYNGNATHIFORMES				
31	HỌ CÁ NGỰA XƯƠNG	SYNGNATHIDAE				
	Phân họ cá Ngựa xương	Syngnathinae				
61	Giống cá Chìa vôi thường	<i>Syngnathus</i> Linnaeus, 1758				
86	Cá Chìa vôi mõm nhọn	<i>Syngnathus schlegelii</i> Kaup, 1856	-			LM
XX	BỘ CÁ MANG LIỀN	SYNBRANCHIFORMES				
	PHÂN BỘ CÁ MANG LIỀN	SYNBRANCHOIDEI				
32	HỌ CÁ MANG LIỀN	SYNBRANCHIDAE				
62	Giống cá Lịch đồng	<i>Ophisternon</i> McClelland, 1844				
87	Cá Lịch đồng	<i>Ophisternon bengalense</i> McClelland, 1844	-			NL
63	Giống cá Lịch sông	<i>Macrotrema</i> Regan, 1912				
88	Cá Lịch sông	<i>Macrotrema caligans</i> (Cantor, 1849)	++		x	NL
	PHÂN BỘ CÁ CHẠCH SỐNG	MASTACEMBELOIDEI				
33	HỌ CÁ CHẠCH SỐNG	MASTACEMBELIDAE				
64	Giống cá Chạch lá tre	<i>Macrogathus</i> Lacépède, 1800				
89	Cá Chạch lá tre	<i>Macrogathus siamensis</i> (Günther, 1861)	-			N
XXI	BỘ CÁ MŨ LÂN	SCORPAENIFORMES				
34	HỌ CÁ MAO QUỶ	SYNANCEIIDAE				
	Phân họ cá Mao quỳ	Synanceiinae				
65	Giống cá Mặt quỳ	<i>Leptosynanceia</i> Bleeker, 1874				
90	Cá Mặt quỳ	<i>Leptosynanceia asteroblepa</i> (Richardson, 1844)	++	x	x	NLM
	PHÂN BỘ CÁ CHAI	PLATYCEPHALOIDEI				
35	HỌ CÁ CHAI	PLATYCEPHALIDAE				
66	Giống cá Chai	<i>Platycephalus</i> Bloch, 1795				
91	Cá Chai ấn đỏ ■	<i>Platycephalus indicus</i> (Linnaeus, 1758)	++	x	x	LM
67	Giống cá Chai gai bên	<i>Grammoplites</i> Linnaeus, 1758				
92	Cá Chai gai bên	<i>Grammoplites scaber</i> (Linnaeus, 1758)	+++	x	x	NLM
XXII	BỘ CÁ VƯỢC	PERCIFORMES				
	PHÂN BỘ CÁ VƯỢC	PERCOIDEI				
36	HỌ CÁ CHÈM	LATIDAE				
68	Giống cá Chém	<i>Lates</i> Cuvier, 1828				
93	Cá Chém *■	<i>Lates calcarifer</i> Bloch, 1790	+++	x	x	NLM

37	HỌ CÁ SƠN	AMBASSIDAE				
69	Giống cá Sơn xương	Ambassis Cuvier, 1828				
94	Cá Sơn xương ♦	<i>Ambassis gymnocephalus</i> (Lacépède, 1802)	+++	x	x	NLM
95	Cá Sơn biển sọc bạc	<i>Ambassis ambassis</i> (Lacépède, 1802)	-			NLM
96	Cá Sơn buru	<i>Ambassis buruensis</i> Bleeker, 1856	+	x	x	NL
97	Cá Sơn biển đuôi sọc	<i>Ambassis urotaenia</i> Bleeker, 1852	-			NLM
38	HỌ CÁ MÚ	SERRANIDAE				
	Phân họ cá Mú	Epinephelinae				
70	Giống cá Mú	Epinephelus Bloch, 1793				
98	Cá Mú chấm đỏ ■	<i>Epinephelus akaara</i> (Temminck & Schlegel, 1842)	++	x	x	M
99	Cá Mú mè ■	<i>Epinephelus coioides</i> (Hamilton, 1822)	+++	x	x	LM
71	Giống cá Mú than	Cephalopholis Bloch & Schneider 1801				
100	Cá Mú than *	<i>Cephalopholis pachycentron</i> (Cuvier & Valenciennes, 1828)	+	x	x	M
39	HỌ CÁ CĂNG	TERAPONIDAE				
72	Giống cá Căng	Terapon Cuvier, 1816				
101	Cá Căng vảy nhỏ	<i>Terapon puta</i> Cuvier, 1829	-			NLM
102	Cá Căng cát - Cá Ong *	<i>Terapon jarbua</i> (Forsskål, 1775)	++	x	x	NLM
103	Cá Căng vảy to ■	<i>Terapon theraps</i> Cuvier, 1829	++	x	x	NLM
73	Giống cá Căng răng nâu	Pelates Cuvier, 1829				
104	Cá Căng bốn sọc	<i>Pelates quadrilineatus</i> (Bloch, 1790)	-			LM
40	HỌ CÁ TRÁC	PRIACANTHIDAE				
74	Giống cá Trác	Priacanthus Oken, 1817				
105	Cá Trác đuôi ngắn	<i>Priacanthus macracanthus</i> Cuvier, 1829	+	x	x	M
106	Cá Trác đuôi dài	<i>Priacanthus tayenus</i> Richardson, 1846	+	x	x	M
41	HỌ CÁ SƠN BIỂN	APOGONIDAE				
	Phân họ cá Sơn biển	Apogoninae				
75	Giống cá Sơn biển	Apogon Lacépède, 1801				
107	Cá Sơn hai gai	<i>Apogon poecilopterus</i> Cuvier, 1828	+	x	x	LM
76	Giống cá Sơn	Apogonichthyoides Bleeker, 1840				
108	Cá Sơn	<i>Apogonichthyoides pseudotaeniatius</i> (Gon, 1986)	+	x	x	M
77	Giống cá Sơn ki	Ostorhinchus Lacépède, 1802				
109	Cá Sơn ki	<i>Ostorhinchus kiensis</i> (Jordan & Snyder, 1901)	+	x	x	LM
41	HỌ CÁ ĐỤC	SILLAGINIDAE				
78	Giống cá Đục	Sillago Cuvier, 1816				
110	Cá Đục bạc - Cá Đục siha ■	<i>Sillago sihama</i> (Forsskål, 1775)	+++	x	x	NLM
111	Cá Đục nhật bản	<i>Sillago japonica</i> Temminck & Schlegel, 1843	-			M
42	HỌ CÁ ÉP	ECHENEIDAE				
79	Giống cá ép	Echeneis Linnaeus, 1758				
112	Cá Ép	<i>Echeneis naucrates</i> Linnaeus, 1758	+	x	x	LM
43	HỌ CÁ KHÊ	CARANGIDAE				
80	Giống cá Đóc	Alepes Swainson, 1839				
113	Cá Khê vây lưng đen	<i>Alepes melanopectera</i> (Swainson, 1839)	-			LM
114	Cá Ngân	<i>Alepes kleinii</i> (Bloch, 1793)	++++	x	x	M
81	Giống cá Khê	Caranx Lacépède, 1801				
115	Cá Hảo sáu sọc	<i>Caranx sexfasciatus</i> Quoy & Gaimard, 1825	++	x	x	NLM
82	Giống cá Tráo	Atule Jordan & Jordan, 1922				
116	Cá Tráo	<i>Atule mate</i> (Cuvier, 1833)	++	x	x	LM
83	Giống cá Hiếu	Carangoides Bleeker, 1851				
117	Cá Khê vây dài	<i>Carangoides armatus</i> (Rüppell, 1830)	-			LM
118	Cá Khê mala	<i>Carangoides malabaricus</i> (Bloch & Schneider, 1801)	++	x	x	NLM
84	Giống cá Bao áo	Atropus Cuvier, 1817				
119	Cá Bao áo - Cá Liệt trâu	<i>Atropus atropus</i> (Bloch & Schneider, 1801)	+	x	x	NLM
85	Giống cá Bè	Scomberoides Lacépède, 1801				
120	Cá Bè	<i>Scomberoides commersonianus</i> Lacépède, 1801	++	x	x	NLM
121	Cá Bè xước *	<i>Scomberoides lysan</i> (Cuvier, 1832)	+++	x	x	LM
86	Giống cá Sòng gió	Megalaspis Bleeker, 1851				
122	Cá Sòng gió	<i>Megalaspis cordyla</i> (Linnaeus, 1758)	+++	x	x	LM
87	Giống cá Chim đen	Parastromateus Whitley in McCulloch, 1929				
123	Cá Chim đen	<i>Parastromateus niger</i> (Bloch, 1795)	++	x	x	NLM
44	HỌ CÁ LIỆT	LEIOGNATHIDAE				
88	Giống cá Liệt	Leiognathus Lacépède, 1802				
124	Cá Liệt sọc vàng	<i>Leiognathus daura</i> (Cuvier, 1829)	-			M
125	Cá Liệt sọc	<i>Leiognathus lineolatus</i> (Valenciennes, 1835)	-			M
126	Cá Liệt gai lưng dài	<i>Leiognathus fasciatus</i> (Lacépède, 1803)	-			

127	Cá Liệt lớn - Cá Ngãng ngựa	<i>Leiognathus equulus</i> (Forsskål, 1775)	-			
128	Cá Liệt mõm ngắn	<i>Leiognathus brevisrostris</i> (Valenciennes, 1835)	++++	x	x	NLM
89	Giống cá Liệt chằm	<i>Secutor Gistel, 1848</i>				
129	Cá Liệt vằn lưng	<i>Secutor ruconius</i> (Hamilton, 1822)	-			NLM
130	Cá Liệt chằm	<i>Secutor insidiator</i> (Bloch, 1787)	+++	x	x	NLM
131	Cá Liệt chằm thân	<i>Secutor indicus</i> Monkolprasit, 1973	++	x	x	LM
90	Giống cá Liệt xanh	<i>Eubleekeria Fowler, 1904</i>				
132	Cá Liệt xanh	<i>Eubleekeria splendens</i> (Cuvier, 1829)	-			LM
91	Giống cá Liệt - Cá Ngãng ngựa	<i>Equulites Fowler, 1904</i>				
133	Cá Liệt dài	<i>Equulites elongatus</i> (Günther, 1874)	-			M
92	Giống cá Liệt vây hồng	<i>Photoptoralis Sparks et al., 2005</i>				
134	Cá Liệt vây hồng	<i>Photoptoralis bindus</i> (Valenciennes, 1835)	-			LM
93	Giống cá Liệt chằm lưng	<i>Nuchequula Whitley, 1932</i>				
135	Cá Liệt chằm lưng	<i>Nuchequula gerreoides</i> (Bleeker, 1851)	+++	x	x	NLM
45	HỌ CÁ HỒNG	LUTJANIDAE				
	Phân họ cá Hồng	Lutjaninae				
94	Giống cá Hồng	<i>Lutjanus Bloch, 1790</i>				
136	Cá Hồng tron	<i>Lutjanus fulvus</i> (Forster, 1801)	-			NLM
137	Cá Hồng vây ngang	<i>Lutjanus johnii</i> (Bloch, 1792)	+++	x	x	LM
138	Cá Hồng trung	<i>Lutjanus lutjanus</i> Bloch, 1790	++	x	x	M
139	Cá Hồng đỏ	<i>Lutjanus erythropterus</i> Bloch, 1790	+			M
46	HỌ CÁ HƯỜNG	LOBOTIDAE				
95	Giống cá Kẽm	<i>Lobotes Cuvier, 1830</i>				
140	Cá Kẽm nâu	<i>Lobotes surinamensis</i> (Bloch, 1790)	+			LM
47	HỌ CÁ HƯỜNG	DATNIOIDIDAE				
96	Giống cá Hường	<i>Datnioides Bleeker, 1853</i>				
141	Cá Hường vện ▼ (VU) ♦	<i>Datnioides polota</i> (Hamilton, 1822)	+	x		NL
142	Cá Hường vây nhỏ	<i>Datnioides microlepis</i> (Bleeker, 1854)	-			N
48	HỌ CÁ MÓM	GERREIDAE				
97	Giống cá Móm chín gai	<i>Gerres Quoy & Gaimard, 1824</i>				
143	Cá Móm gai ngắn *■	<i>Gerres limbatus</i> Cuvier, 1830	++++	x	x	NLM
144	Cá Móm gai dài *	<i>Gerres filamentosus</i> Cuvier, 1829	++	x	x	NLM
49	HỌ CÁ SẠO	HAEMULIDAE				
	Phân họ cá Sạo	Haemulinae				
98	Giống cá Sạo	<i>Pomadasys Lacépède, 1802</i>				
145	Cá Sạo bạc	<i>Pomadasys argenteus</i> (Forsskål, 1775)	+++	x	x	NLM
146	Cá Sạo chằm *■	<i>Pomadasys maculatus</i> (Bloch, 1793)	+++	x	x	NLM
	Phân họ cá Kẽm	Plectorhinchinae				
99	Giống cá Kẽm	<i>Plectorhinchus Lacépède, 1802</i>				
147	Cá Kẽm lang	<i>Plectorhinchus cinctus</i> (Temminck & Schlegel, 1843)	+	x	x	M
148	Cá Kẽm nếp vây đen ▼ (CR) ▼	<i>Plectorhinchus gibbosus</i> (Lacépède, 1802)	+	x	x	NLM
50	HỌ CÁ TRÁP	SPARIDAE				
100	Giống cá Tráp đen rộng	<i>Acanthopagrus Peters, 1855</i>				
149	Cá Tráp bọ đa *■	<i>Acanthopagrus berda</i> (Forsskål, 1775)	+++	x	x	NLM
51	HỌ CÁ LƯỢNG	NEMIPTERIDAE				
101	Giống cá Lượng	<i>Nemipterus Swainson, 1839</i>				
150	Cá Lượng nhật bản	<i>Nemipterus japonicus</i> (Bloch, 1791)	++	x	x	M
102	Giống cá Choi chơi	<i>Scolopsis Cuvier, 1814</i>				
151	Cá Choi chơi	<i>Scolopsis vosmeri</i> (Bloch, 1792)	+	x	x	M
52	HỌ CÁ ĐÙ	SCIAENIDAE				
103	Giống cá Đù mắt to	<i>Pennahia Fowler, 1926</i>				
152	Cá Đù mắt to	<i>Pennahia anea</i> (Bloch, 1793)	-			M
104	Giống cá Uốp	<i>Johnius Bloch, 1793</i>				
153	Cá Uốp sọc	<i>Johnius fasciatus</i> Chu, Lo & Wu, 1963	-			NL
154	Cá Đù	<i>Johnius weberi</i> Hardenberg, 1936	-			LM
155	Cá Đù xanh	<i>Johnius coitor</i> (Hamilton, 1822)	-			LM
156	Cá Uốp bê lãng	<i>Johnius belengerii</i> (Cuvier & Valenciennes, 1830)	++++	x	x	NLM
105	Giống cá Đù rút sỏ	<i>Dendrophysa Trewavas, 1964</i>				
157	Cá Đù rút sỏ	<i>Dendrophysa russellii</i> (Cuvier, 1829)	+++	x	x	NLM
106	Giống cá Đù nanh	<i>Nibea Jordan & Thompson, 1911</i>				
158	Cá Đù nanh	<i>Nibea albiflora</i> (Richardson, 1846)	++++	x	x	M
159	Cá Sứu *	<i>Nibea soldado</i> (Lacépède, 1802)	+	x	x	NLM
107	Giống cá Nạng hồng	<i>Otolithes (Oken, 1817)</i>				
160	Cá Nạng hồng	<i>Otolithes ruber</i> (Bloch & Schneider, 1801)	++	x	x	NLM

108	Giống cá Nạng vàng	<i>Chrysochir</i> (Trewavas & Yazdani, 1966)				
161	Cá Nạng vàng	<i>Chrysochir aureus</i> (Richardson, 1846)	+++	x	x	LM
53	HỌ CÁ NHỰ	POLYNEMIDAE				
109	Giống cá Chết	<i>Eleutheronema</i> Bleeker, 1862				
162	Cá Chết - Cá Nhự bốn râu *■	<i>Eleutheronema tetradactylum</i> (Shaw, 1804)	++	x	x	NLM
110	Giống cá Nhự thường	<i>Polynemus</i> Linnaeus, 1758				
163	Cá Phèn vàng *■	<i>Polynemus paradiseus</i> Linnaeus, 1758	++++	x	x	NLM
164	Cá Phèn trắng	<i>Polynemus dubius</i> Bleeker, 1853	-			NLM
111	Giống cá Nhự	<i>Polydactylus</i> Lacépède, 1803				
165	Cá Nhự gốc	<i>Polydactylus plebeius</i> (Broussonet, 1782)	-			LM
166	Cá Nhự chằm	<i>Polydactylus sextarius</i> (Bloch & Schneider, 1801)	-			LM
55	HỌ CÁ PHÈN	MULLIDAE				
112	Giống cá Phèn	<i>Upeneus</i> Cuvier, 1829				
167	Cá Phèn sọc đen	<i>Upeneus tragula</i> Richardson, 1846	+	x	x	LM
56	HỌ CÁ MANG RỎ	TOXOTIDAE				
113	Giống cá Mang rỏ	<i>Toxotes</i> Cuvier, 1816				
168	Cá Mang rỏ ★♥♦ ▼ (VU)	<i>Toxotes chatareus</i> (Hamilton, 1822)	+	x	x	NLM
57	HỌ CÁ DÀM	KYPHOSIDAE				
114	Giống cá Bống biển xanh	<i>Kyphosus</i> Lacépède, 1801				
169	Cá Bống biển xanh ♥	<i>Kyphosus cinerascens</i> (Forsskål, 1775)	+	x	x	M
58	HỌ CÁ HIỀN	DREPANEIDAE				
115	Giống cá Hiền	<i>Drepane</i> Cuvier, 1831				
170	Cá Hiền chằm	<i>Drepane punctata</i> (Linnaeus, 1758)	++++	x	x	NLM
59	HỌ CÁ BƯỚM	CHAETODONTIDAE				
116	Giống cá Bướm	<i>Chelmon</i> Cloquet, 1817				
171	Cá Bướm dài đồng ♦	<i>Chelmon rostratus</i> (Linnaeus, 1758)	+	x	x	LM
117	Giống cá Bướm lưng đen	<i>Coradion</i> Kaup, 1860				
172	Cá Bướm 4 vằn ▼ (VU) ♦	<i>Coradion chrysozonus</i> (Cuvier, 1831)	+	x	x	M
118	Giống cá Miệng đục	<i>Parachaetodon</i> Bleeker, 1874				
173	Cá Miệng đục ♦	<i>Parachaetodon ocellatus</i> (Cuvier, 1831)	+	x	x	M
60	HỌ CÁ SẮC VẸN	NANDIDAE				
	Phân họ cá Rô biển	Pristolepidinae				
119	Giống cá Rô biển	<i>Pristolepis</i> Jerdon, 1849				
174	Cá Rô biển *■ ♦	<i>Pristolepis fasciata</i> (Bleeker, 1851)	++	x	x	N
61	HỌ CÁ ĐỐI	MUGILIDAE				
120	Giống cá Đối thường	<i>Mugil</i> Linnaeus, 1758				
175	Cá Đối mực *■	<i>Mugil cephalus</i> Linnaeus, 1758	++++	x	x	NLM
121	Giống cá Đối	<i>Moolgarda</i> Whitley, 1945				
176	Cá Đối đầu nhọn *	<i>Moolgarda cunnesius</i> (Valenciennes, 1836)	++++	x	x	NLM
177	Cá Đối nhọn ■	<i>Moolgarda pedaraki</i> (Valenciennes, 1836)	++	x	x	NLM
122	Giống cá Đối bạc	<i>Chelon</i> Artedi, 1793				
178	Cá Đối môi mỏng	<i>Chelon macrolepis</i> (Smith, 1846)	-			NLM
179	Cá Đối bạc *	<i>Chelon melinopterus</i> (Valenciennes, 1836)	++	x	x	NLM
180	Cá Đối gành	<i>Chelon planiceps</i> (Valenciennes, 1836)	-			NLM
181	Cá Đối	<i>Chelon subviridis</i> (Valenciennes, 1836)	-			NLM
123	Giống cá Đối đuôi bằng	<i>Ellochelon</i> Whitley, 1941				
182	Cá Đối đuôi bằng	<i>Ellochelon vaiigiensis</i> (Quoy & Gaimard, 1825)	-			NLM
62	HỌ CÁ RÔ BIỂN	POMACENTRIDAE				
	Phân họ cá Rô biển	Pomacentrinae				
124	Giống cá Rô thia	<i>Abudefduf</i> Forsskål, 1775				
183	Cá Rô thia bảy vạch	<i>Abudefduf bengalensis</i> (Bloch, 1787)	+	x		LM
184	Cá Rô thia sáu sọc	<i>Abudefduf sexfasciatus</i> (Lacépède, 1801)	-			M
185	Cá Rô thia ba chấm trắng	<i>Abudefduf saxatilis</i> (Linnaeus, 1758)	+	x	x	M
125	Giống cá Thia sành	<i>Neopomacentrus</i> Allen, 1975				
186	Cá Rô thia sành	<i>Abudefduf bankieri</i> (Richardson, 1846)	-			M
126	Giống cá Thia	<i>Chrysiptera</i> Swainson, 1839				
187	Cá Rô thia 2 chấm	<i>Chrysiptera glauca</i> (Cuvier, 1830)	-			M
188	Cá Rô thia xanh indo	<i>Chrysiptera cyanea</i> (Quoy & Gaimard, 1825)	-			M
127	Giống cá Thia vàng	<i>Amblyglyphidodon</i> Bleeker, 1877				
189	Cá Rô thia vây chằm	<i>Amblyglyphidodon curacao</i> (Bloch, 1787)	-			M
190	Cá Rô thia vàng	<i>Amblyglyphidodon aureus</i> (Cuvier, 1830)	-			M
128	Giống cá Rô biển	<i>Neoglyphidodon</i> Allen, 1991				
191	Cá Rô thia đen	<i>Neoglyphidodon melas</i> (Cuvier, 1830)	-			M
63	HỌ CÁ BÀNG CHÀI	LABRIDAE				

	Phân họ cá Hàng chài	Corinae				
129	Giống cá Hàng chài	<i>Halichoeres</i> Ruppell, 1835				
192	Cá Hàng chài ♦	<i>Halichoeres nigrescens</i> (Bloch & Schneider, 1801)	++	x		M
	Phân họ cá Bàng chài công	Cheilinae				
130	Giống cá Bàng chài công	<i>Iniistius</i> Gill, 1862				
193	Cá Bàng chài công	<i>Iniistius pavo</i> (Valenciennes, 1840)	+++	x	x	M
64	HỌ CÁ SAO	URANOSCOPIDAE				
131	Giống cá Bùng bình	<i>Ichthyoscopus</i> Swainson, 1839				
194	Cá Bùng bình	<i>Ichthyoscopus lebeck</i> (Bloch & Schneider, 1801)	++	x	x	M
65	HỌ CÁ ĐÀN LÌA	CALLIONYMIDAE				
132	Giống cá Đàn lia	<i>Callionymus</i> Linnaeus, 1758				
195	Cá Đàn lia đầu mũi tên	<i>Callionymus sagitta</i> Pallas, 1770	++			LM
66	HỌ CÁ BÔNG ĐEN	ELEOTRIDAE				
	Phân họ cá Bông cau	Butinae				
133	Giống cá Bông cau	<i>Butis</i> Bleeker, 1856				
196	Cá Bông cau ♦	<i>Butis butis</i> (Hamilton, 1822)	+++	x	x	NLM
197	Cá Bông lưng cao	<i>Butis koilomatodon</i> (Bleeker, 1849)	++			NLM
134	Giống cá Bông tượng	<i>Oxyeleotris</i> Bleeker, 1874				
198	Cá Bông dừa xiêm	<i>Oxyeleotris siamensis</i> (Günther, 1861)	+	x	x	M
199	Cá Bông dừa	<i>Oxyeleotris urophthalmus</i> (Bleeker, 1851)	-			NL
	Phân họ cá Bông đen	Eleotrinae				
135	Giống cá Bông đen	<i>Eleotris</i> Bloch & Schneider, 1801				
200	Cá Bông mọt	<i>Eleotris fusca</i> (Forster, 1801)	-			NLM
67	HỌ CÁ BÔNG TRẮNG	GOBIIDAE				
	Phân họ cá Bông đá	Gobionellinae				
136	Giống cá Bông trứng	<i>Pseudogobiopsis</i> Koumans, 1935				
201	Cá Bông trứng ♦	<i>Pseudogobiopsis oligactis</i> (Bleeker, 1875)	-			NL
137	Giống cá Bông vảy	<i>Pseudogobius</i> Koumans, 1931				
202	Cá Bông vảy	<i>Pseudogobius javanicus</i> (Bleeker, 1856)	-			NLM
138	Giống cá Bông rãnh	<i>Oxyurichthys</i> Bleeker, 1857				
203	Cá Bông rãnh vàng nhỏ	<i>Oxyurichthys microlepis</i> (Bleeker, 1849)	-			NL
204	Cá Bông xệ vảy to	<i>Oxyurichthys</i> sp.	-			NL
139	Giống cá Bông mít	<i>Stigmatogobius</i> Bleeker, 1874				
205	Cá Bông mít	<i>Stigmatogobius sadanundio</i> (Hamilton, 1822)	-			NL
140	Giống cá Bông ống diều	<i>Brachygobius</i> Bleeker, 1874				
206	Cá Bông ống diều	<i>Brachygobius sua</i> (Smith, 1931)	-			NL
141	Giống cá Bông sao	<i>Myersina</i> Herre, 1934				
207	Cá Bông sao chấm mây	<i>Myersina filifer</i> (Valenciennes, 1837)	++			M
142	Giống cá Bông mẫu gáy trần	<i>Stenogobius</i> Bleeker, 1874				
208	Cá Bông mẫu gáy trần	<i>Stenogobius gymnopus</i> (Bleeker, 1853)	-			NLM
143	Giống cá Bông râu	<i>Tridentiger</i> Gill, 1859				
209	Cá Bông râu	<i>Tridentiger barbatus</i> (Günther, 1861)	-			L
	Phân họ cá Bông kèo	Oxudercinae				
144	Giống cá Bông xệ	<i>Parapocryptes</i> Bleeker, 1874				
210	Cá Bông xệ	<i>Parapocryptes serperaster</i> (Richardson, 1846)	++			NLM
145	Giống cá Bông kèo	<i>Pseudapocryptes</i> Bleeker, 1874				
211	Cá Bông kèo lanxe	<i>Pseudapocryptes elongatus</i> (Cuvier, 1816)	+++	x		NLM
212	Cá Bông kèo borneo	<i>Pseudapocryptes borneensis</i> (Bleeker, 1855)	-			NL
146	Giống cá Bông sao	<i>Boleophthalmus</i> Valenciennes, 1837				
213	Cá Bông sao	<i>Boleophthalmus boddarti</i> (Pallas, 1770)	+++	x	x	NLM
147	Giống cá Bông thòi lòi	<i>Periophthalmodon</i> Bleeker, 1874				
214	Cá Thòi lòi	<i>Periophthalmodon schlosseri</i> (Pallas, 1770)	++++	x	x	NLM
148	Giống cá Thòi lòi chấm	<i>Scartelaos</i> Swainson, 1839				
215	Cá Thòi lòi chấm	<i>Scartelaos histophorus</i> (Valenciennes, 1837)	-			LM
	Phân họ cá Bông dài	Amblyopinae				
149	Giống cá Nhàm	<i>Odontamblyopus</i> Bleeker, 1874				
216	Cá Nhàm vảy nhỏ	<i>Odontamblyopus rubicundus</i> (Hamilton, 1822)	-			LM
150	Giống cá Đền sông	<i>Caragobius</i> Smith & Seale, 1906				
217	Cá Đền sông	<i>Caragobius urolepis</i> (Bleeker, 1852)	-			NL
151	Giống cá Đền cây	<i>Trypauchen</i> Valenciennes, 1837				
218	Cá Rễ cau dài - Cá Đền cây *	<i>Trypauchen vagina</i> (Bloch & Schneider, 1801)	+++	x	x	NLM
152	Giống cá Rễ cau	<i>Taenioides</i> Lacépède, 1798				
219	Cá Bông rễ cau	<i>Taenioides gracilis</i> (Valenciennes, 1837)	-			NL
220	Cá Bông rễ cau viền đen	<i>Taenioides nigrimarginatus</i> Hora, 1924	++	x	x	NL

221	Cá Nhám xám đầu dài	<i>Taenioides anguillaris</i> (Linnaeus, 1758)	++	x	x	NLM
	Phân họ cá Bông trắng	Gobiinae				
153	Giống cá Bông râu	<i>Gobiopsis</i> Steindachner, 1861				
222	Cá Bông râu	<i>Gobiopsis macrostoma</i> Steindachner, 1861	-			NLM
154	Giống cá Bông tròn	<i>Acentrogobius</i> Bleeker, 1874				
223	Cá Bông tro ♦	<i>Acentrogobius caninus</i> (Valenciennes, 1837)	+++	x	x	NLM
224	Cá Bông chấm thân	<i>Acentrogobius viridipunctatus</i> (Valenciennes, 1837)	++	x	x	NLM
225	Cá Bông tròn ♦	<i>Acentrogobius cyanomos</i> (Bleeker, 1849)	+++	x	x	NLM
155	Giống cá Bông gia-nét	<i>Aulopareia</i> Smith, 1945				
226	Cá Bông gia-nét	<i>Aulopareia janetae</i> Smith, 1945	++	x	x	NLM
227	Cá Bông tròn	<i>Aulopareia atripinnatus</i> (Smith, 1931)	-			L
156	Giống cá Bông trắng	<i>Glossogobius</i> Gill, 1859				
228	Cá Bông cát	<i>Glossogobius aureus</i> Akihito & Meguro, 1975	-			NL
229	Cá Bông cát tối ■	<i>Glossogobius giuris</i> (Hamilton, 1822)	++	x	x	NLM
230	Cá Bông cát trắng	<i>Glossogobius sparsipapillus</i> Akihito & Meguro, 1976	+++	x	x	L
68	HỌ CÁ TAI TƯỢNG BIÊN	EPHIPPIDAE				
157	Giống cá Chia vôi	<i>Proteracanthus</i> Günther, 1859				
231	Cá Chia vôi * ■ ♥	<i>Proteracanthus sarissophorus</i> (Cantor, 1849)	++	x	x	LM
158	Giống cá Chim chàng	<i>Platax</i> Cuvier, 1816				
232	Cá Chim chàng	<i>Platax teira</i> (Forskål, 1775)	++	x	x	NLM
69	HỌ CÁ NẤU	SCATOPHAGIDAE				
159	Giống cá Nấu	<i>Scatophagus</i> Cuvier, 1831				
233	Cá Nấu - Cá Nấu * ■ ♦	<i>Scatophagus argus</i> (Linnaeus, 1766)	+++	x	x	NLM
70	HỌ CÁ ĐÌA	SIGANIDAE				
160	Giống cá Đìa	<i>Siganus</i> Forsskål, 1775				
234	Cá Đìa chấm - Cá Đìa tro	<i>Siganus fuscescens</i> (Houttuyn, 1782)	+++	x	x	LM
235	Cá Đìa cam	<i>Siganus canaliculatus</i> (Park, 1797)	-			LM
236	Cá Đìa cam	<i>Amphacanthus guttatus oramin</i> Bloch & Schneider, 1801	++	x	x	LM
237	Cá Đìa	<i>Siganus argenteus</i> (Quoy & Gaimard, 1825)	-			M
	PHÂN BỘ CÁ NHÔNG	SPHYRAENOIDEI				
71	HỌ CÁ NHÔNG	SPHYRAENIDAE				
161	Giống cá Nhông	<i>Sphyaena</i> Klein, 1778				
238	Cá Nhông vằn * ★	<i>Sphyaena jello</i> Cuvier, 1829	++	x	x	LM
239	Cá Nhông thường	<i>Sphyaena flavicauda</i> Rüppell, 1838	-			M
72	HỌ CÁ HỒ	TRICHIURIDAE				
	Phân họ cá Hồ	Trichiurinae				
162	Giống cá Hồ	<i>Trichiurus</i> Linnaeus, 1758				
240	Cá Hồ đầu rộng ■	<i>Trichiurus lepturus</i> Linnaeus, 1758	++++	x	x	NLM
	PHÂN BỘ CÁ BẠC MÁ	SCOMBROIDEI				
73	HỌ CÁ THU NGŨ	SCOMBRIDAE				
163	Giống cá Bạc má	<i>Rastrelliger</i> Jordan & Starks, 1908				
241	Cá Bạc má	<i>Rastrelliger kanagurta</i> (Cuvier, 1816)	+++	x	x	M
164	Giống cá Thu ấu	<i>Scomberomorus</i> Lacépède, 1801				
242	Cá Thu trung hoa	<i>Scomberomorus sinensis</i> (Lacépède, 1800)	-			NLM
243	Cá Thu vach *	<i>Scomberomorus commerson</i> (Lacépède, 1800)	++++	x	x	M
	PHÂN BỘ CÁ CHIM	STROMATEOIDEI				
74	HỌ CÁ CHIM GAI	CENTROLOPHIDAE				
165	Giống cá Chim gai	<i>Psenopsis</i> Gill, 1862				
244	Cá Chim gai	<i>Psenopsis anomala</i> (Temminck & Schlegel, 1844)	++	x	x	M
75	HỌ CÁ CHIM TRẮNG	STROMATEIDAE				
166	Giống Cá Chim trắng	<i>Pampus</i> Bonaparte, 1837				
245	Cá Chim trắng	<i>Pampus argenteus</i> (Euphrasen, 1788)	-			M
	PHÂN BỘ CÁ RÔ ĐỒNG	ANABANTOIDEI				
76	HỌ CÁ TAI TƯỢNG	OSPHRONEMIDAE				
	Phân họ cá Sặc bươm	Luciocephalinae				
167	Giống cá Sặc bươm	<i>Trichopodus</i> Lacépède, 1801				
246	Cá Sặc bươm ♦	<i>Trichopodus trichopterus</i> (Pallas, 1770)	+	x	x	N
	Phân họ cá Tai tượng	Osphroneminae				
168	Giống cá Tai tượng	<i>Osphronemus</i> Lacépède, 1801				
247	Cá Tai tượng * ♦	<i>Osphronemus goramy</i> (Lacépède, 1801)	+	x	x	NL
	PHÂN BỘ CÁ RÔ ĐỒNG	ANABANTOIDEI				
77	HỌ CÁ RÔ ĐỒNG	ANABANTIDAE				
169	Giống cá Rô đồng	<i>Anabas</i> Cloquet, 1816				
248	Cá Rô đồng *	<i>Anabas testudineus</i> (Bloch, 1792)	++	x	x	NL

XXIII	BỘ CÁ BÓN	PLEURONECTIFORMES				
	PHÂN BỘ CÁ BÓN NGỘ	PSETTODIDEI				
78	HỌ CÁ BÓN NGỘ	PSETTODIDAE				
170	Giống cá Bón ngộ	<i>Psettodes Bennet, 1831</i>				
249	Cá Bón ngộ	<i>Psettodes erumei</i> (Bloch & Schneider, 1801)	-			NLM
	PHÂN BỘ CÁ BÓN VÍ	PLEURONECTOIDEI				
79	HỌ CÁ BÓN VÍ	PARALICHTHYIDAE				
171	Giống cá Bón vi chấm hoa	<i>Pseudorhombus Bleeker, 1862</i>				
250	Cá Bón vằn răng to	<i>Pseudorhombus arsius</i> (Hamilton, 1822)	+++		x	LM
251	Cá Bón vi chấm thường	<i>Pseudorhombus neglectus</i> Bleeker, 1865	++		x	M
80	HỌ CÁ BÓN	SOLEIDAE				
172	Giống cá Bón sọc	<i>Zebrias Jordan & Schneider, 1900</i>				
252	Cá Bón sọc	<i>Zebrias zebra</i> (Bloch, 1787)	-			NLM
253	Cá Bón khoang râu	<i>Zebrias quagga</i> (Kaup, 1858)	+	x	x	NLM
173	Giống cá Bón vi	<i>Brachirus Swainson, 1839</i>				
254	Cá Bón sọc đông phương	<i>Brachirus orientalis</i> (Bloch & Schneider, 1801)	+++	x	x	M
255	Cá Bón lá mít	<i>Brachirus siamensis</i> (Sauvage, 1878)	-			NLM
256	Cá Bón lưỡi mèo	<i>Brachirus harmandi</i> (Sauvage, 1878)	-			NL
257	Cá Bón dài	<i>Brachirus elongatus</i> (Pellegrin & Chevey, 1940)	++	x	x	L
174	Giống cá Lưỡi mèo già	<i>Synaptura Cantor, 1849</i>				
258	Cá Lưỡi mèo già	<i>Synaptura commersonnii</i> (Lacépède, 1802)	++	x	x	NLM
81	HỌ CÁ BÓN CÁT	CYNOGLOSSIDAE				
	Phân họ cá Bón cát	Cynoglossinae				
175	Giống cá Lưỡi trâu	<i>Paraplagusia Bleeker, 1865</i>				
259	Cá Lưỡi trâu hoa hai đường *■	<i>Paraplagusia bilineata</i> (Bloch, 1787)	+++	x	x	LM
176	Giống cá Bón cát	<i>Cynoglossus Hamilton, 1822</i>				
260	Cá Bón sọc dài *■	<i>Cynoglossus bilineatus</i> (Lacépède, 1802)	++	x	x	LM
261	Cá Bón lưỡi cát	<i>Cynoglossus arel</i> (Bloch & Schneider, 1801)	+	x	x	NLM
262	Cá Bón lưỡi trâu *■	<i>Cynoglossus lingua</i> Hamilton, 1822	+++	x	x	NLM
263	Cá Bón dẹp	<i>Cynoglossus cynoglossus</i> (Hamilton, 1822)	+	x	x	LM
264	Cá Bón điểm	<i>Cynoglossus puncticeps</i> (Richardson, 1846)	+++	x	x	NLM
265	Cá Bón đầu chằm	<i>Cynoglossus abbreviatus</i> (Gray, 1834)	-			M
266	Cá Bón cát nặng	<i>Cynoglossus gracilis</i> Günther, 1873	-			M
267	Cá Bón lưỡi trâu vảy nhỏ	<i>Cynoglossus microlepis</i> (Bleeker, 1851)	-			N
268	Cá Bón lạt	<i>Cynoglossus waandersii</i> (Bleeker, 1854)	+	x	x	N
269	Cá Lưỡi trâu ■	<i>Cynoglossus macrolepidotus</i> (Bleeker, 1851)	-			M
270	Cá Bón	<i>Cynoglossus trulla</i> (Cantor, 1849)	++	x	x	NLM
XXIV	BỘ CÁ NÓC	TETRAODONTIFORMES				
	PHÂN BỘ CÁ NÓC	TETRAODONTOIDEI				
82	HỌ CÁ BÒ MỘT GAI	MONACANTHIDAE				
177	Giống cá Bò một gai	<i>Monacanthus Oken, 1817</i>				
271	Cá Bò một gai	<i>Monacanthus chinensis</i> (Osbeck, 1765)	+	x	x	M
83	HỌ CÁ NÓC	TETRAODONTIDAE				
178	Giống cá Nóc	<i>Tetraodon Linnaeus, 1785</i>				
272	Cá Nóc hạt mít	<i>Tetraodon palembangensis</i> Bleeker, 1852	-			NL
273	Cá Nóc vàng	<i>Carinotetraodon lorteti</i> (Tirant, 1885)	-			NL
274	Cá Nóc đôi	<i>Tetraodon leiurus</i> (Bleeker, 1850)	-			NL
275	Cá Nóc một mũi	<i>Tetraodon</i> sp.	-			
276	Cá Nóc beo - Cá Nóc xanh *♦	<i>Tetraodon fluviatilis</i> Hamilton, 1822	++	x	x	NL
277	Cá Nóc dài	<i>Tetraodon turgidus</i> (Kottelat, 2000)	-			
278	Cá Nóc bầu	<i>Tetraodon cutcutia</i> Hamilton, 1822	-			NL
279	Cá Nóc chấm xanh	<i>Tetraodon nigroviridis</i> Marion de Procé, 1822	-	x	x	NL
280	Cá Nóc chằm	<i>Monotretete leiurus</i> (Bleeker, 1850)	-			NL
179	Giống cá Nóc chày	<i>Takifugu Abe, 1949</i>				
281	Cá Nóc chày *	<i>Takifugu oblongus</i> (Bloch, 1786)	++	x	x	LM
180	Giống cá Nóc gan	<i>Lagocephalus Swainson, 1839</i>				
282	Cá Nóc gan *	<i>Lagocephalus sceleratus</i> (Gmelin, 1789)	++	x	x	M

Các kí hiệu ghi trong bảng

KI HIỆU	CHU THÍCH	KI HIỆU	CHU THÍCH
*	Loài di cư	-	Không gặp
★	Loài đang bị giảm sút mạnh, cần được bảo vệ	+	Rất ít
▼	Loài trong Sách Đỏ Việt Nam (2007)	++	Ít
▼	Loài cá quý hiếm	+++	Nhiều
■	Cá kính tế	++++	Rất nhiều
◆	Cá làm cảnh	x	Có mặt
N	Nước ngọt	L	Nước lợ
M	Nước mặn	CR	Rất nguy cấp - Critically Endangered
VU	Sẽ nguy cấp - Vulnerable		

KVNC có 9 loài cá (chiếm 3,19% tổng số loài) có trong Sách Đỏ Việt Nam (2007), trong đó, có 8 loài thuộc mức sẽ nguy cấp (VU), 1 loài thuộc mức rất nguy cấp (CR); có 6 loài cá quý hiếm (chiếm 2,13%); 32 loài cá kính tế (chiếm 11,35%); 18 loài cá làm cảnh (chiếm 6,38%) (xem bảng 2).

KVNC có 62,57% tổng số loài cá có độ thường gặp ít, rất ít và không gặp; chỉ có trên 37,42% số loài có độ thường gặp rất nhiều và nhiều; 3 loài (chiếm 1,06%) đang bị giảm sút mạnh, cần được bảo vệ (xem bảng 2). Số liệu cho thấy sự bảo động về mức độ suy giảm số lượng cá thể trong tự nhiên, dẫn đến khó đảm bảo cho sự tồn tại, sinh trưởng và phát triển một cách bình thường của loài.

Số loài thu được vào mùa mưa chiếm 92,07%, mùa khô chiếm 93,29%. Như vậy, đại đa số các loài cá ở Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TPHCM đều phân bố quanh năm ở cả hai mùa. Ở đây, yếu tố mùa không ảnh hưởng nhiều đến sự phân bố các loài cá nhưng có ảnh hưởng lớn đến số lượng cá thể. Số lượng cá thể của đa số các loài cá thường tăng nhiều vào mùa mưa khi lượng nước dồi dào, chất lượng nước tốt hơn và đặc biệt do độ mặn giảm. Vì có nhiều loài cá ở đây có thể sống cả 3 môi trường nước ngọt, mặn, lợ. Lúc này các đàn cá nhỏ nước lợ có điều kiện phát triển, các đàn cá nước mặn có điều kiện vào sâu cũng làm tăng số lượng cá thể (xem bảng 2).

KVNC có 2,44% tổng số loài sống ở môi trường nước ngọt; 5,49% ở nước ngọt lợ; 1,22% ở nước lợ; 21,95% ở nước lợ mặn; 24,39% ở nước mặn và 44,51% ở nước ngọt lợ mặn. Như vậy, KVNC có số loài cá sống ở vùng sinh thái nước ngọt lợ mặn chiếm nhiều nhất, tiếp đến các loài cá sống vùng sinh thái nước mặn. Vào tháng 4 hàng năm, nước biển chiếm ưu thế hơn trong mối tương tác sông - biển, làm độ mặn của nước tăng lên. Ngược lại, vào thời gian tháng 9 đến tháng 10, mưa nhiều, các sông giữ vai trò ưu thế hơn, nước ngọt từ sông đẩy lùi nước mặn ra biển, làm hạ bớt độ mặn trong khu vực, giúp cải thiện chất lượng nước, giảm độ mặn, tạo điều kiện cho nhiều loài cá sinh sản và tăng số lượng. Chính sự thay đổi về yếu tố thủy triều thường xuyên đã tác động đến sự di cư của các loài cá. KVNC có 43 loài cá di cư, chiếm 15,25% tổng số loài cá.

4. Kết luận và kiến nghị

4.1. Kết luận

Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TPHCM có 282 loài, thuộc 180 giống, 83 họ và 24 bộ. Trong đó, có 32 loài cá kính tế; 18 loài cá nuôi làm cảnh; 9 loài trong Sách Đỏ Việt Nam (2007). Bổ sung cho các công trình nghiên cứu trước đây 67 loài, 44 giống, 21 họ và 4 bộ. Có 62,57% tổng số loài cá ở Cần Giờ có độ thường gặp ít, rất ít và không gặp; chỉ có trên 37,42% số loài có độ thường gặp rất nhiều và nhiều; 3 loài (chiếm 1,06%) đang bị giảm sút mạnh, cần được bảo vệ.

Số loài thu được vào mùa mưa chiếm 92,07%, mùa khô chiếm 93,29%.

KVNC có 2,44% tổng số loài sống ở môi trường nước ngọt; 5,49% ở nước ngọt lợ; 1,22% ở nước lợ; 21,95% ở nước lợ mặn; 24,39% ở nước mặn và 44,51% ở nước ngọt lợ mặn. KVNC có 43 loài cá di cư, chiếm 15,25% tổng số loài cá.

4.2. Kiến nghị

Cần tiếp tục nghiên cứu để xây dựng hoàn chỉnh hơn về cơ sở dữ liệu các loài cá ở Hệ sinh thái Rừng ngập mặn Cần Giờ, TPHCM. Tăng cường nghiên cứu đặc điểm sinh học, sinh thái, quy trình nhân nuôi của những loài cá có giá trị cao nhằm sử dụng hợp lý, bảo tồn, phát triển bền vững và đồng thời giảm áp lực khai thác cá tự nhiên ở nơi đây.

Cấm đánh bắt tuyệt đối 9 loài cá có trong Sách Đỏ Việt Nam (2007) để tránh những loài cá này bị tuyệt chủng trong tự nhiên ở KVNC này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Khoa học và Công nghệ, Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam (2007), *Sách Đỏ Việt Nam*, Phần I: Động vật, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội, tr. 5-10, tr. 21-27, tr. 277-372, 515 tr.
2. Thái Thanh Dương (2001), *Một số loài cá biển thường gặp ở Việt Nam*, Nxb Trung tâm Thông tin Khoa học Kỹ thuật & Kinh tế Thủy sản, Hà Nội, 195 tr.
3. Nguyễn Khắc Hường (2001), *Động vật chí Việt Nam*, tập 12, Nxb Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội, 324 tr.
4. Nguyễn Khắc Hường, Trương Sỹ Kỳ (2007), *Động vật chí Việt Nam, Cá biển (Beloniformes, Cyprinodontiformes, Atheriniformes, Salmonitiformes, Gadiformes, Lampridiformes, Zeiformes, Beryciformes, Mugiliformes, Pegasiformes, Lophiiformes, Syngnathiformes)*, tập 20, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội, 327 tr.
5. Nguyễn Văn Lục, Lê Thị Thu Thảo, Nguyễn Phi Uy Vũ (2007), *Động vật chí Việt Nam, Cá biển: Bộ cá Vược - Perciformes (Carangidae, Mullidae, Chaetodontidae, Labridae, Scombridae)*, tập 19, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội, 315 tr.
6. Pravdin I. F. (1961), *Hướng dẫn nghiên cứu cá (chủ yếu cá nước ngọt)*, Phạm Thị Minh Giang dịch, Nxb Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội (1973), 278 tr.
7. Tổng Xuân Tâm (2012), *Nghiên cứu thành phần loài, đặc điểm phân bố và tình hình nguồn lợi cá ở lưu vực sông Sài Gòn*, Luận án Tiến sĩ khoa học Sinh học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, 156 tr., phụ lục 69 tr.
8. Nguyễn Nhật Thi (1991), *Cá biển Việt Nam, Cá Xương vịnh Bắc Bộ*, Nxb Khoa học và kỹ thuật, Hà Nội, 364 tr.
9. Eschmeyer W. N. & Fong J. D. (2013), *Species by Family/ Subfamily in the Catalog of Fishes (09 September 2013)*, <http://researcharchive.calacademy.org/research/Ichthyology/catalog/SpeciesByFamily.asp>, California Academy of Sciences Research, truy cập ngày 10/9/2013.
10. Froese R. and Pauly D. (2013), *Fish Base, World Wide Web Electronic Publication (Version 8/2013)*, <http://www.fishbase.org>, Truy cập lúc 17h00, ngày 15/8/2013.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 06-12-2014; ngày phản biện đánh giá: 05-01-2015;
ngày chấp nhận đăng: 12-02-2015)